

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра містобудування

СИЛАБУС освітнього компонента – ОК 5

Комплексні дослідження містобудівного простору

Освітній рівень	Другий (магістерський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОПП «Містобудування»	
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	Лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Графічна робота	
Форми семестрового контролю	Іспит	

Викладач:

Савицька Ольга Степанівна, к. арх., доц., професор кафедри містобудування,
olgasavgrad@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З МЕТОДАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ МІСЬКИХ ЕЛЕМЕНТІВ ТА ПРОЦЕСІВ, З ТЕОРЕТИЧНИМИ ОСНОВАМИ МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ВИВЧЕННЯМ СУЧАСНИХ КОНЦЕПЦІЙ МІСТА, ДОСВІДОМ УПРАВЛІННЯ МІСЬКИМ РОЗВИТКОМ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ.**

Наприклад: Вміння розробляти містобудівні проекти спираючись на результати наукових передпроектних досліджень в об'єктах експериментального і реального містобудівного проектування.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: основи містобудування; архітектурне проектування; містобудівне проектування; історія архітектури та містобудування.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.

ПРН2. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур.

ПРН3. Здійснювати передпроектний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів і територій.

ПРН4. Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проектування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енергоефективності.

ПРН7. Здійснювати проектне моделювання, обирати цифрові технології та програмні засоби для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру, розробки і реалізації проектів у сфері архітектури та містобудування, оформлення відповідної наукової та технічної документації, виготовлення макетів і наочних ілюстративних матеріалів.

ПРН9. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проведенні наукових архітектурно-містобудівних досліджень та прийнятті комплексних архітектурно-містобудівних рішень.

ПРН10. Обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері архітектури та містобудування державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН12. Знати і застосовувати у практичній діяльності законодавство і нормативну базу щодо проведення досліджень та розробки архітектурно-містобудівних проектів.

ПРН15. Аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проектування об'єктів архітектури та містобудування.

ПРН16. Використовувати методику передпроектного містобудівного аналізу, засновану на принципах міждисциплінарних зв'язків; застосовувати результати комплексного дослідження містобудівного простору в об'єктах експериментального і реального містобудівного проектування; оцінювати і використовувати методологічні основи естетичної організації містобудівного простору.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- методику перед-проектного наукового дослідження;
- взаємозв'язок та взаємодію творчих аспектів проектування і технічних засобів та методів моделювання.

володіти:

- методикою проведення аналітичних досліджень.

вміти:

- проводити цілісності наукові перед-проектні дослідження, засновані на принципах міждисциплінарного навчання;
- визначити результативну складову наукових перед-проектних досліджень; використовувати результати наукових перед-проектних досліджень в об'єктах експериментального і реального містобудівного проектування.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна
1	Сучасні проблеми історії та теорії містобудування. Місто як феномен штучної просторової організації середовища життєдіяльності людини.	2	2	4
2	Методологічний апарат вивчення міста. Основні методи містобудівного дослідження. Розміщення містобудівних об'єктів. Передпроектний аналіз території	2	4	6
3	Соціально-економічні засади містобудівного дослідження. Соціологія міського простору. Міста для суспільства.	2	4	6
4	Типологічний аналіз містобудівних об'єктів. Функціональний аналіз містобудівних об'єктів.	2	4	6
5	Аналіз художньої структури містобудівних об'єктів. Теорія естетичного сприйняття містобудівного середовища.	2	4	6
6	Місто та природне оточення. Структура озелених територій.	2	2	6
7	Екологічний аналіз. Екологічні завдання формування та вдосконалення міського середовища. Сучасні стратегічні підходи у містобудуванні. Інноваційні інструменти.	2	4	6
8	Реновація містобудівних об'єктів.	2	4	6
	Всього	16	28	46

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Комплексні дослідження містобудівного простору» складає 60 балів та 100 балів відповідно і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Засоби оцінювання	Кількість у семестрі		
Графічна робота	1	30	50
Контроль знань:			
- Реферат	1	15	30
- Підсумковий (семестровий) контроль знань	1	15	20
Разом		60	100

Графічну роботу передбачено з теми «Архітектурно-містобудівне формування об'єктів містобудування». В цій роботі покладена задача вміння виконувати графоаналітичний аналіз містобудівних об'єктів та розробляти містобудівні проекти спираючись на результати наукових передпроектних досліджень.

Студенту потрібно: провести комплексний аналіз архітектурно-містобудівного формування об'єктів містобудування, на основі проведеного аналізу виконати графічну частину.

Робота складається з двох частин: реферату та графічної. Графічна частина виконується на 9 аркушах (формат А-4),

Перелік питань до іспиту з навчальної дисципліни «Комплексні дослідження містобудівного простору»:

1. Містобудівне дослідження та його специфіка. Основні розділи містобудівного дослідження.
2. Вимоги до вибору теми дослідження. Обґрунтування актуальності дослідження.
3. Методи комплексного дослідження у містобудуванні. Загальні засади комплексного дослідження.
4. Робота із джерелами. Методи історіографічного дослідження. Бібліотеки, електронні каталоги та методика роботи з ними. Структура бібліографії. Бібліографічне посилання.
5. Етапи реалізації та оформлення результатів містобудівного дослідження.
6. Типологічний аналіз містобудівних об'єктів. Аналіз груп містобудівних об'єктів. Матеріально-просторові, культурні, ціннісні та інші аспекти типології. Предмет дослідження за типологічного аналізу містобудівних об'єктів.
7. Функціональний аналіз містобудівних об'єктів.
8. Коротка характеристика окремих дисциплін: екології, економіки, соціології, топоніміки, етнографії, археології, землеустрою та ін. стосовно містобудування.
9. Композиційний аналіз містобудівних об'єктів. Сутність архітектурно-просторової композиції та її елементи у містобудуванні. Основні властивості композиції містобудівних об'єктів: симетричність/асиметричність, регулярність, контрастність, співмасштабність.
10. Поняття середовищного контексту. Контекст та особливості сприйняття навколишнього світу. Типи контексту у дослідженні архітектурного та містобудівного об'єкта. Формально-стилістичний, історичний, літературний, типологічний, містобудівний, територіальний чи географічний контекст.
11. Геометричні та структурно-топологічні умови просторового формоутворення архітектурних та містобудівних об'єктів.
12. Аналіз художньої структури містобудівних об'єктів.
13. Методологічні проблеми реконструкції забудови та освоєння нових територій, що склалася.
14. Натурне обстеження. Цілі та завдання натурального обстеження. Натурний, формально-стилістичний, містобудівний, структурно-композиційний, порівняльний метод аналізу об'єкта.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Савицька О.С., Інякіна А.А. Комплексні дослідження містобудівного простору: [конспект лекцій]. ОДАБА. Одеса, 2023. 122 с.
2. Глазырин В.Л., Присяжнюк М.І. Учб. пос. Містобудівні основи реновації приморських територій. – Одеса, Астропринт, 2015. г. 245с.
3. Дідик В. В., Максим'юк Т. М. Естетика та композиція ландшафту. Проектування ландшафтних об'єктів: композиція та естетичні засади. Навчальний посібник. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 244 с
4. Лінда С. М., Моркляник О. І. Типологія громадських будівель і споруд, Підручник. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. 348 с.
5. Петришин Г. П. та ін. Історичні архітектурно-містобудівні комплекси: наукові методи дослідження. Навчальний посібник. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2006. 212 с.
6. Посацький Б. С., Король Є. І., Кознарска Г. Є.. Архітектурний образ міста. Навчальний посібник. - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 140 с.
7. Чень Л. Я. Основи наукових досліджень у реставрації пам'яток архітектури. Навчальний посібник. Друге видання, виправлене і доповнене. - Львів : Львівської політехніки, 2016. 152 с.

Допоміжні джерела інформації

8. Державні Будівельні норми України. Планування та забудова територій. ДБН Б.2.2-12:2019, Мінрегіон України, Київ, 2019, 177 с.
9. Закон України Об охроне культурного наследия № 1805-III, 08.06.2000.
10. Приказ № 7 от 22.03.2004 г. Государственной службы охраны культурного наследия «Порядок разработки историко-градостроительного обоснования».
11. Осиченко Г.О. Методичні основи реконструкції композиційних структур історичних міст (на прикладі міст Центральної України). дис.канд.арх.: 18.00.01/ Осиченко Галина Олексіївна. - Харків, 2006.- 280с.